

MBM-004-016302

Seat No. _____

B. Ed. (Basic) (Sem. III) (CBCS) Examination

November / December – 2016

CC - 6 : અધ્યયન અને અધ્યાપન
(New Course)

Faculty Code : 004

Subject Code : 016302

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- ૧ નીચેના દરેક પ્રશ્નોના ઉત્તર ટૂંકમાં આપો : ૧૬
- (૧) સ્લેવિન મોડેલમાં અધ્યયન માટે મળતો સમય કઈ બે બાબતો પર આધાર રાખે છે ?
- (૨) કરોલનું પુરૂં નામ જણાવો.
- (૩) ઓર્ગેનાઈઝર્સનાં પ્રકારો જણાવો.
- (૪) બહુસાંવેદનિક અભિગમનો અર્થ સ્પષ્ટ કરો.
- (૫) આધુનિક પ્રવિધિઓનો અર્થ સ્પષ્ટ કરો.
- (૬) ટાગોર, ગાંધીજી અને ડૉ.ગુણવંત શાહના મતે અધ્યાપન એટલે શું ?
- (૭) શૈક્ષણિક ટેકનોલોજી શબ્દનો પ્રયોગ સૌપ્રથમ કોણે અને ક્યારે કર્યો ?
- (૮) શૈક્ષણિક ટેકનોલોજીનો અર્થ જણાવો.
- ૨ નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ આઠ પ્રશ્નોના જવાબ આપો : ૨૪
- (૧) અધ્યયન-અધ્યાપન પ્રક્રિયાની વિકાસયાત્રા ટૂંકમાં લખો.
- (૨) પ્રતિપોષણ અથવા બદલો અધ્યયન પર કેવી અસર કરે છે.
- (૩) “ટીચિંગ મશીનની શિક્ષણમાં જરૂરિયાત” - આ વિધાન સમજાવો.
- (૪) શિક્ષણમાં અનુરૂપણનું મહત્ત્વ જણાવો.
- (૫) અભિક્રમિત અધ્યયનની વ્યાખ્યા આપી સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરો.
- (૬) શિક્ષણની નવી વિભાવનાઓ અધ્યાપનમાં કેવી શૈક્ષણિક અસરો ઊભી કરે છે- સમજાવો.
- (૭) શૈક્ષણિક ટેકનોલોજીનું કાર્યક્ષેત્ર જણાવો.
- (૮) શૈક્ષણિક ટેકનોલોજીમાં હાર્ડવેર અને સોફ્ટવેર ટેકનોલોજી વચ્ચેનો ભેદ સ્પષ્ટ કરો.
- (૯) અભિક્રમિત અધ્યયનનું ચક્ર બનાવો.
- (૧૦) અધ્યયનમાં માનસિક શિસ્ત એટલે શું ?

- ૩ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ છ પ્રશ્નોના સવિસ્તર ઉત્તર આપો : ૩૦
- (૧) અધ્યાપન મનોવિજ્ઞાનનો અર્થ, સ્વરૂપ અને વિકાસ વિગતે જણાવો.
 - (૨) સ્લેવિનનું અસરકારક QAIT મોડેલના ઘટકો અને ઉપયોગો લખો.
 - (૩) ભાષાપ્રયોગશાળાની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી તેનું સ્વરૂપ વર્ણવો.
 - (૪) એડવાન્સ ઓર્ગેનાઈઝર્સ એટલે શું ? તેની લાક્ષણિકતાઓ વિગતવાર વર્ણવો.
 - (૫) અભિક્રમિત અધ્યયનની વ્યાખ્યા આપી તેનાં સોપાનો વિગતે ચર્ચો.
 - (૬) શિક્ષણમાં આધુનિક પ્રવિધિમાં અનુભવશંકુનું મોડેલ દોરી તેની વિગતવાર ચર્ચા કરો.
 - (૭) શિક્ષણમાં શૈક્ષણિક ટેકનોલોજીનું મહત્ત્વ સ્પષ્ટ કરો.
 - (૮) શૈક્ષણિક ટેકનોલોજીનો અર્થ આપી તેનાં લક્ષણો જણાવો.